Publicat pe (https://www.bnm.md)

14.06.2021

#30aniBNM// Interviu: guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei, Octavian Armașu, răspunde la întrebările instituțiilor mass-media din Republica Moldova

[1]

CLUBUL PRESEI ECONOMICE

Economia Republicii Moldova, la fel ca și economiile altor țări, a fost grav afectată de criza pandemică. Ce soluții există pentru țara noastră pentru recuperarea economică în post-pandemie?

Se reformatează întreaga economie globală și orice criză, pe lângă efectele negative, creează și anumite oportunități. Banca Națională va continua să asigure stabilitatea prețurilor și stabilitatea financiară, dar mai este nevoie de politici de susținere a creșterii economice din partea Guvernului pentru a valorifica oportunitățile apărute în urma schimbărilor radicale, provocate de pandemie. Mă refer la digitalizare, educație financiară, dezvoltarea infrastructurii financiare și susținerea noilor proiecte în economie. Există o multitudine de oportunități: mulți tineri au revenit din străinătate cu proiecte interesante și dornici să contribuie la dezvoltarea economiei Republicii Moldova; se atestă o mai mare deschidere a populației către serviciile financiare, ceea ce creează condiții pentru incluziunea financiară; apar nișe noi pentru serviciile pe piața financiară autohtonă.

În același timp, băncile comerciale au de recuperat ca să nu rămână în urmă, întrucât criza pandemică a accentuat necesitatea digitalizării în sectorul bancar și lansarea tehnologiilor noi în finanțe. Astfel, sectorul bancar va juca un rol mai pronunțat în incluziunea financiară. La fel și sectorul nebancar, care din anul 2023 va trece sub supravegherea Băncii Naționale. Un pilon important al economiei poate deveni sectorul de asigurări, dar va trebui să treacă printr-un proces de reforme similar celui prin care au trecut băncile.

Un obiectiv imediat al BNM este să dezvolte infrastructura financiară, sistemele de plăți pentru a asigura o circulație rapidă a banilor, a capitalului și a tehnologiilor.

Totodată, îi revine și guvernului rolul să vină cu politici care să susțină inovațiile și investițiile. Banca centrală le va susține în limita mandatului său. În perioada pandemiei, datorită muncii la distanță, s-a văzut că țara noastră are un mare potențial pentru exportul de servicii. La fel, avem de valorificat subiectul „economiei verzi", care vine în forță pe agenda internațională, iar Republica Moldova nici pe departe nu a valorificat oportunitățile în acest domeniu.

Așadar, ne-am trezit într-o lume nouă care ne determină să regândim experiența anterioară și să venim cu o nouă viziune, spre o transformare digitală cuprinzătoare.

DESCHIDE.MD

Mai mulți experți de talie mondială prognozează o creștere a inflației în plan extern, în special o creștere semnificativă a prețurilor la produsele cerealiere. La fel, BNM, în ultimul său raport asupra inflației a menționat că se așteaptă la o creștere a inflației în Republica Moldova. În acest context, ne puteți spune dacă veți combate creșterea inflației și ce instrumente veți folosi?

De la debutul pandemiei, Banca Națională a Moldovei, la fel ca și alte bănci centrale, a efectuat un șir de acțiuni în limitele mandatului său și cele ale instrumentelor de care dispune. Scopul a fost să sprijine cererea agregată, să compenseze presiunile dezinflaționiste puternice cauzate de diminuarea activității economice și să readucă rata anuală a inflației în intervalul din jurul țintei.

Conform ultimelor prognoze ale BNM, în perioada următoare rata anuală a inflației va fi în continuare sub limita inferioară a intervalului de variație de ±1.5 puncte procentuale de la ținta inflației de 5.0 la sută, considerată optimă pentru dezvoltarea economiei Republicii Moldova. Apoi, începând cu trimestrul IV, va reveni în intervalul țintei și se va afla în apropierea acesteia până la finele perioadei de prognoză.

Rezultatul respectiv va fi obținut ca urmare a deciziilor de politică monetară pe care le-a întreprins în ultimele trimestre Banca Națională pentru a atenua efectele negative ale pandemiei asupra economiei naționale și a readuce inflația în intervalul țintit. Totodată, prognoza pornește de la deciziile de politică monetară proactivă promovată de BNM, care are drept obiectiv fundamental asigurarea și menținerea stabilității prețurilor.

Însă nu depinde totul de mandatul băncii centrale. Acțiunile BNM de politică monetară trebuie să fie însoțite de politica fiscală și cea economică din partea guvernului pentru recuperarea economiei.

Banca Națională a Moldovei permanent monitorizează cu precauție situația macroeconomică internă și cea externă ca, la momentul oportun, să vină cu măsuri necesare bazate pe instrumentele BNM pentru a atinge obiectivul său fundamental - de asigurare și menținere a stabilității prețurilor.

RISE MOLDOVA

În contextul faptului că în ultimii doi ani Banca Națională a Moldovei a fost obiectul unor critici din partea președinției, parlamentului și a altor instituții de stat, iar procuratura a intentat procese penale contra unor foști și actuali angajați și șefi din cadrul BNM, cum apreciați colaborarea cu puterea executivă și legislativă în eforturile de curățare a acționariatului băncilor?

Existența unui sector bancar transparent și robust a fost și este unul dintre obiectivele principale ale BNM și în atingerea acestuia și BNM a acționat și va acționa în continuare în strictă conformitate cu legea, chiar dacă acțiunile sale nu vor fi pe placul unor grupuri de interese. Astfel, angajamentul BNM rămâne unul ferm față de societate: să fie în continuare o instituție independentă și să promoveze politici în interesul

publicului.

Recent, pe 4 iunie 2021, BNM a împlinit 30 de ani de la fondare. Voi menționa că au fost ani de experiență în care am avut de învățat și unele lecții extrem de grele, dar ceea ce avem acum în sectorul bancar denotă că până la urmă am știut să ne păstrăm independența și să punem interesul public mai presus de toate. Astăzi avem bănci puternice, bine capitalizate, cu o guvernanță bună, ceea ce ne-a permis să asigurăm o stabilitate financiară pe timp de pandemie.

Desigur, pentru a obține aceste progrese, a fost nevoie și de susținerea altor instituții – a guvernului sau parlamentului, întrucât a trebuit să fie modificată esențial legislația bancară, care a fost aliniată standardelor europene și internaționale. Astfel, propunerile legislative pe care le-a înaintat în ultimii ani pentru a consolida atribuțiile băncii centrale de reglementare, evaluare, aprobare, supraveghere continuă a calității acționariatului băncilor și înlăturare a acționarilor care nu corespund exigențelor de calitate au fost susținute de puterea executivă și cea legislativă.

Dar, voi preciza, că în unele proiecte nu am avut susținere. Voi menționa alegerea noilor viceguvernatori, precum și Proiectul legii pentru modificarea unor acte normative propus de BNM pentru fortificarea finalității actelor sale emise cu referire la acționariatul bancar. Acest proiect de lege a fost susținut de guvern, care l-a înaintat parlamentului spre examinare prioritară și a fost adoptat în prima și cea de-a doua lecturi parlamentare la 19 noiembrie 2020. Proiectul însă nu a fost promulgat de președintele RM care era atunci în funcție și a fost remis parlamentului spre reexaminare.

Cât despre procesele penale la care ați făcut referire, aici chiar este un paradox. Ceea ce s-a realizat cu eforturi la nivel de țară, urmare angajamentelor asumate de către stat, acum riscă să fie distrus. Banca Națională a Moldovei a ajuns să apere reformele și realizările din ultimii ani, întrucât acestea sunt atacate de mai mulți foști acționari prin instanțe de judecată, dar și prin intermediul organelor de urmărire penală sau a instanțelor de judecată. Acțiunile procesual-penale îndreptate împotriva angajaților BNM au un puternic efect descurajant asupra BNM și de intimidare a angajaților săi în exercitarea cu bună-credință a atribuțiilor funcționale. Asemenea acțiuni împiedică personalul unei bănci centrale să își exercite atribuțiile în mod adecvat și reduce capacitatea instituției de a asigura supravegherea, transparența și stabilitatea sectorului bancar. Mai mult, asemenea acțiuni reprezintă un risc major pentru stabilitatea financiară a țării și ar putea cauza prejudicii substanțiale statului Republica Moldova.

În același timp, sunt de neînțeles acțiunile organului de urmărire penală care a reiterat deseori în spațiul public că atât BNM, cât și angajații săi nu ar fi cooperat pe deplin în efortul de investigare rezultativă a fraudei bancare din 2014.

Voi reconfirma că BNM a oferit și oferă în continuare toate materialele existente, explicații, specialiști etc. De exemplu, în 2020, Banca Națională a furnizat date în format electronic de peste 1 milion de fișiere și informații pe suport de hârtie în volum de peste 10 mii de file.

Îmi doresc foarte mult, ca resursele umane ale Băncii Naționale a Moldovei să nu mai fie consumate de lupta pentru protejarea reformelor, dar să fie îndreptate spre inovație și dezvoltare. În acest sens, este nevoie de o bună înțelegere de către autorități și societate a statutului și mandatului Băncii Naționale, a particularităților funcției de supraveghere bancară, a necesității respectării și implementării garanțiilor indispensabile complexității mandatului deținut de Banca Națională,

INFOMARKET

În ce măsură ne putem considera în securitate financiară și având o independență financiară față de interesele care pot să contravină politicii interne a statului? Are sau dacă are, de ce instrumente dispune Banca Națională pentru a proteja interesele naționale și a lupta, de exemplu, cu o posibilă complicitate de cartel?

Actualmente, întreaga lume este implicată în procesul amplu al globalizării, iar orice dezvoltare economică a unui stat cu resurse limitate poate să se realizeze numai în condiții de economie deschisă. Acest lucru

înseamnă circulația tehnologiei, a capitalurilor, a forței de muncă între țări, astfel încât resursele să fie plasate în condiții optime.

Dacă privim din perspectiva circulației capitalului, voi menționa că repartizarea profitului de către investitori este precedată de investiții directe în capitalul băncilor – un flux pozitiv în balanța de plăți a țării. De asemenea, intrarea grupurilor internaționale pe piața bancară autohtonă nu se limitează doar la procurarea cotei de capital. Aceasta continuă cu implementarea produselor și serviciilor bancare noi care aduc beneficii clienților și, totodată, promovează o guvernanță corporativă de calitate. Astfel, se asigură activitatea prudentă a băncilor și, respectiv, credibilitatea lor în fața creditorilor și deponenților.

Totodată, implementarea tehnologiilor noi favorizează apariția unor produse și servicii inovative și optimizarea proceselor existente, care determină la modul direct soliditatea și performanța sectorului bancar. Stimulează concurența și impulsionează piața bancară să se modernizeze cu pași rapizi.

Este important că în urma reformării sectorului bancar și a trecerii la standardele de supraveghere Basel III, Banca Națională dispune de reglementări și instrumente îmbunătățite și stricte atât la etapa aprobării acționarilor noi și persoanelor-cheie din managementul băncilor, cât și la etapa de supraveghere a activității băncilor.

NOI

De ce BNM „slăbește" leul și, în același timp, mărește rezervele?

În Republica Moldova este implementat un regim flotant al cursului de schimb. Astfel, nivelul acestuia este determinat de evoluțiile cererii și ofertei pe piața valutară locală. Banca Națională a Moldovei nu prognozează și nu țintește un nivel anumit al cursului de schimb, obiectivul său fundamental fiind stabilitatea prețurilor. BNM poate interveni pe piața valutară internă doar pentru a preveni fluctuațiile excesive ale cursului de schimb, fără a prejudicia obiectivul său fundamental. Respectiv, acțiunile BNM nu sunt orientate spre deprecierea sau aprecierea monedei naționale.

În anul 2020 și în anul curent, a fost observată o consolidare a activelor oficiale de rezervă, iar principalii factori care au determinat această evoluție au fost finanțarea primită de la partenerii externi de dezvoltare, majorarea rezervelor obligatorii în valută liber convertibilă ale băncilor licențiate.

Creșterea rezervelor valutare a fost determinată, într-o oarecare măsură, și de intervențiile de procurare netă de valută din piața internă. Pe lângă temperarea fluctuațiilor excesive ale cursului, acestea au contribuit la creșterea lichidităților în monedă națională în sectorul bancar și respectiv, la susținerea economiei naționale în condițiile situației pandemice.

AGENȚIA REUTERS

Cum Banca Națională tratează achiziționarea de către bănci a obligațiunilor de stat cu termenul de șapte ani? Cât de curând, potrivit BNM, situația pieței va favoriza emisiunile de obligațiuni cu termenul de 10 ani și cum acest fapt va fi influențat de lipsa prognozelor pe termen lung privind dezvoltarea economiei, nivelul inflației, cursul de schimb al monedei naționale?

Banca Națională tot timpul a încurajat dezvoltarea pieței valorilor mobiliare de stat, inclusiv în cazul deciziilor de a emite obligațiuni de stat pe termen de 5 și, mai recent, de 7 ani. Instrumentele pe termen lung, dacă sunt vândute la prețuri de piață, facilitează crearea unei curbe a randamentelor pe termen lung bazată pe rate de piață. Acest fapt, la rândul său, ar trebui să impulsioneze dezvoltarea și altor instrumente ale pieței de capital pe termen lung.

Este prematur la această etapă să spunem când vor fi interesați investitorii să procure obligațiuni de stat pe termen de 10, 15 sau 20 de ani, mai ales, că abia au fost emise cele de 7 ani (21.04.2021).

MOLD-STREET

Au trecut deja mai bine de doi ani de la vânzarea pachetului majoritar al Moldindconbank, dar o mare parte din foștii acționari nu și-au primit încă banii pentru acțiunile deținute anterior. Care este motivul acestei tergiversări și nu există riscul ca ei să redevină acționari la această bancă?

Legea privind activitatea băncilor delimitează clar responsabilitatea BNM și cea a băncii licențiate cu referire la procesul de înstrăinare a acțiunilor nou-emise de către bancă.

Astfel, mijloacele băneşti obţinute în urma vânzării acţiunilor nou-emise se transferă într-un cont bancar provizoriu pe care banca emitentă îl deschide în acest scop. Aceste mijloace băneşti sunt apoi consemnate de bancă în conturile foştilor deţinători după principiul proporţionalităţii, în urma reţinerii sumelor amenzilor aplicate, dacă acestea nu au fost plătite, şi a cheltuielilor legate de emiterea, anularea, evaluarea și vânzarea acţiunilor, inclusiv a taxelor, a plăţilor și a comisioanelor.

În contextul acestor prevederi, banca emitentă este responsabilă de consemnarea mijloacelor băneşti obţinute în urma vânzării acţiunilor nou-emise în conturile foştilor deţinători. Bunăoară, în cazul unor interdicții sau sechestre asupra acestor mijloace, banca le va depune în conturile foștilor deținători doar după ridicarea interdicțiilor sau sechestrelor aplicate.

Prevederile legii menționate stabilesc expres că persoanele faţă de care s-au dispus măsurile prevăzute de aceeași lege nu mai pot deține, direct sau indirect, noi acțiuni ale băncilor respective, precum și în alte bănci.

IPN

Cum pot fi explicate oscilațiile de curs valutar din ultimele luni, în special depreciere leului față de euro, și ce impact are o astfel de evoluție asupra economiei, dar și bunăstării populației? Care sunt instrumentele de intervenție ale BNM și prognozele legate de evoluția schimbului valutar pentru următoarea perioadă?

Deprecierea relativă a leului moldovenesc față de euro din ultimele luni, în general, se explică prin aprecierea euro față de dolarul SUA, precum și față de alte valute pe pieţele internaționale. Totodată, se observă și o tendință de stabilizare a acestui trend în ultima perioadă. Cursul de schimb al leului moldovenesc față de euro oscilează reflectând cererea și oferta pe piața valutară internă, dar și modificarea ratei de schimb pe pieţele valutare internaționale.

Banca Națională intervine în caz de necesitate pe piața valutară în scopul diminuării fluctuațiilor valutare excesive prin procurări sau vânzări de valută, având în arsenalul său un spectru larg de instrumente de intervenție. Voi reitera că BNM nu prognozează și nu țintește cursul de schimb, obiectivul său fundamental fiind asigurarea şi menţinerea stabilităţii preţurilor.

REVISTA PROFIT

Cum caracterizează BNM tendința cursului leului față de monedele țărilor în care Moldova exportă produse? De exemplu, România, Polonia, Republica Cehă, China, Japonia, Ucraina, Rusia, Belarus, Kazahstan?

BNM analizează evoluțiile cursului leului moldovenesc în raport cu monedele principalilor parteneri comerciali ai Republicii Moldova în baza cursului de schimb nominal efectiv și a celui real efectiv. Aceștia sunt indicatorii cel mai des utilizați în analiza competitivității externe.

Cursul de schimb nominal efectiv se calculează ca o medie ponderată a cursurilor bilaterale ale leului moldovenesc în raport cu valutele străine, iar cursul real efectiv ia în calcul și inflația.

În funcție de ponderea țărilor în comerțul extern al Republicii Moldova (atât import, cât și export) au fost selectate valutele a 17 țări, principalele fiind România, Rusia, Ucraina și unele țări din zona euro.

Analizând dinamica indicelui cursului real efectiv din ultimii ani, remarcăm o tendință de apreciere începând cu a doua jumătate a anului 2019 și până în trimestrul III 2020, după care a urmat o evoluție descendentă, de corecție.

În anul 2020, în valori medii, leul moldovenesc s-a apreciat în termeni reali cu 5,9 la sută, în condițiile în care valutele mai multor țări cu economii emergente au pierdut poziții față de dolarul SUA.

AGENȚIA INFOTAG

Ce trebuie să se întâmple pe piață, astfel încât BNM să reducă băncilor normele rezervelor obligatorii de la mijloacele bănești atrase în valută?

Începând cu anul 2019, norma rezervelor obligatorii pentru mijloacele atrase în valută liber convertibilă a fost majorată treptat de la 14% până la 30% din baza de calcul. Scopul a fost temperarea fenomenului de dolarizare prin înlăturarea condițiilor mai favorabile de intermediere financiară în valută comparativ cu cele în lei, iar aceasta are și un efect benefic asupra eficienței mecanismului de transmisie a politicii monetare, în sprijinul credibilității monedei naționale.

BNM monitorizează încontinuu condițiile de pe piețele financiare, evoluția proceselor de creditare și de atragere a depozitelor, dar și cea a lichidităților băncilor pentru a stabili un nivel optim al normei rezervelor obligatorii.

MOLDPRES

La lansarea Depozitarului Central Unic s-au făcut mai multe promisiuni, s-au lansat obiective. În ce măsură acestea au fost atinse și pe cât de funcțional este astăzi depozitarul?

Depozitarul Central Unic a atins toate obiectivele pe care le-am țintit și astăzi este pe deplin funcțional.

De la fondare în 2018, toate operațiunile cu valori mobiliare de stat și certificatele BNM sunt efectuate prin intermediul acestuia. Tranzacțiile încheiate la Bursa de Valori a Moldovei sunt decontate de depozitar. Către DCU au fost transmise registrele băncilor, ale societăților de asigurare, ale companiilor listate la bursă, ale societăților cu participațiuni ale statului și ale altor companii importante, iar datele sunt păstrate în condiții de siguranță.

De asemenea, depozitarul a implementat un sistem informațional modern, integrat cu sistemul de plăți al BNM, care permite decontarea automată a operațiunilor cu instrumente financiare.

Depozitarul Central Unic a îmbunătățit semnificativ calitatea serviciilor pe piața de capital. Aș menționa și faptul că au fost micșorate unele comisioane exagerate, achitate anterior de societățile pe acțiuni pentru ținerea registrului.

În prezent, depozitarul lucrează la mai multe proiecte ambițioase. În viitoarele luni, vor fi implementate decontările pe bază netă DvP2 pentru valorile mobiliare de stat – un mecanism așteptat de mult timp de participanții pieței.

În continuare, DCU planifică să creeze cu suportul USAID o platformă electronică pentru micii investitori, care vor putea procura online valori mobiliare de stat. Voi remarca și că au fost inițiate activități de cooperare internațională, se examinează posibilitatea instituirii conexiunilor cu depozitari de peste hotarei, care vor permite investitorilor străini să investească în mod direct în valorile mobiliare emise de companii locale.

Interviul a fost realizat în baza întrebărilor adresate de către instituțiile mass-media și site-urile de știri din Republica Moldova, urmare solicitării BNM.

Banca Națională mulțumește tuturor redacțiilor pentru participare și rămâne deschisă pentru repetarea acestui format de comunicare pe viitor.

Tag-uri

interviu Octavian Armașu [2]

Octavian Armașu [3]

guvernator [4]

interviul [5]

interviu cumulativ [6]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/interviu-guvernatorul-bancii-nationale-moldovei-octavian-armasu-raspunde-la-intrebarile-3

Legături conexe:

[1] https://www.bnm.md/files/mi 0014 - Copy_1.jpg [2] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=interviu Octavian Armașu [3] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Octavian Armașu [4] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=guvernator [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=interviul [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=interviu cumulativ